

บทที่ 5

การวิเคราะห์ผลการศึกษา

เนื้อหาในบทนี้ เป็นการวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการความรู้ร่วมกัน ระหว่างเทศบาลตำบลวงเหนือกับชุมชนไทลื้อ ตำบลวงเหนือ อำเภอฝางสะเก็ด ซึ่งเป็นการ วิเคราะห์อัตลักษณ์ของภูมิปัญญาไทลื้อ วิเคราะห์ลักษณะของวัฒนธรรมประเพณีไทลื้อที่ส่งผลต่อ ภูมิปัญญาไทลื้อ วิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานของเทศบาลตำบลวงเหนือในการส่งเสริม และ สนับสนุนภูมิปัญญาไทลื้อ และวิเคราะห์บทบาทของฝ่ายต่างๆ ในการพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อ ซึ่งผู้ ศึกษาใช้หลักการมีส่วนร่วม การจัดการความรู้ในชุมชน แนวคิดภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม และ หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์ประกอบหลักในการวิเคราะห์

โดยประเด็นการวิเคราะห์ในบทนี้ ผู้ศึกษาจะวิเคราะห์ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อการ พัฒนาชุมชนไทลื้อบ้านหลวงเหนือตามแนวคิดภูมิปัญญาท้องถิ่นและแนวคิดด้านวัฒนธรรม มาประกอบการวิเคราะห์ที่ได้จากผลการศึกษา ซึ่งจากหลักการว่าด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2534:52) ได้กล่าวไว้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) สะสมขึ้นมาจากประสบการณ์ของชีวิต สังคม และในสภาพสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน และถ่ายทอดสืบทอดกันมาเป็นวัฒนธรรม การดำเนินงานด้านวัฒนธรรม จึงต้องใช้ปัญญาค้นหาสิ่ง ที่มีอยู่ ฟื้นฟู ประยุกต์ ประดิษฐ์ เสริมสร้างสิ่งใหม่ บนรากฐานสิ่งเก่าที่ค้นพบนั้น นักประยุกต์ และ นักประดิษฐ์คิดค้นทางวัฒนธรรมพื้นบ้านเหล่านี้ มีชื่อเรียกในเวลาต่อมาว่า “ปราชญ์ชาวบ้าน” หรือ “ผู้รู้ชาวบ้าน” และสติปัญญาที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์นี้เรียกว่า “ภูมิปัญญาชาวบ้าน” หรือ “ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น” จากแนวคิดภูมิปัญญาท้องถิ่นข้างต้น สรุปได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกิดจาก ประสบการณ์ของชีวิต สังคม และในสภาพแวดล้อมที่สะสมมาจากอดีต โดยมีการค้นพบและ ถ่ายทอดกันมาไม่มีที่สิ้นสุดโดยผู้รู้ที่เรียกว่า ปราชญ์ชาวบ้าน เป็นรากฐานของการพัฒนาสังคมหรือ ชุมชน และเป็นรากฐานของวัฒนธรรม

การวิเคราะห์ลักษณะทางวัฒนธรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชนไทลื้อ บ้านหลวงเหนือ ใช้แนวคิดด้านวัฒนธรรมมาประกอบการวิเคราะห์ลักษณะทางวัฒนธรรมเฉพาะของ ชุมชนไทลื้อที่นำไปสู่การสืบทอดภูมิปัญญาไทลื้อให้มีความเข้มแข็ง โดยการพัฒนาดังกล่าวดัง ต้อง สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ซึ่งผู้ศึกษาได้นำหลักการว่าด้วยเรื่องวัฒนธรรมมาประกอบการวิเคราะห์

จากผลการศึกษา อานันท์ กาญจนพันธุ์ (2538) มองวัฒนธรรมในเชิงชีวิตวัฒนธรรม โดยให้นิยามว่า วัฒนธรรมเป็นองค์รวมของวิถีคิด คุณค่า และอุดมการณ์ของสังคมที่มนุษย์สร้างสรรค์และสะสมขึ้นมาเพื่อแสดงออกถึง จิตวิญญาณของความเป็นมนุษย์ และการปรับตัวของระบบความสัมพันธ์ทางสังคมและธรรมชาติ ภายใต้เงื่อนไขและบริบทที่แตกต่างกันออกไป วัฒนธรรมจึงเปรียบเสมือนพลังที่อยู่เบื้องหลังคิดปะและวิถีชีวิตของสังคมมนุษย์ที่มีความแตกต่างซับซ้อน และหลากหลายในแต่ละท้องถิ่น และจากแนวคิดที่ว่าด้วยวัฒนธรรม ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดนี้มาใช้ในการศึกษาการเชื่อมโยงระบบคุณค่า ระบบภูมิปัญญา และระบบอุดมการณ์ของวัฒนธรรมชุมชนไทลื้อ ตำบลลงเหนือ ว่ามีความเชื่อมโยงกันอย่างไร

การวิเคราะห์ความเข้มแข็งของภูมิปัญญาไทลื้อที่นำไปสู่การถ่ายทอดภูมิปัญญาไทลื้อ โดยใช้การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายการพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อให้มีความต่อเนื่อง ยั่งยืน ซึ่งการวิเคราะห์ด้านความเข้มแข็งของภูมิปัญญาไทลื้อในที่นี้ ผู้ศึกษาหมายถึงความเข้มแข็งของคนในชุมชนที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญา ชุมชนมีการรวบรวมองค์ความรู้ได้อย่างไร และมีการสร้างเครือข่ายชาติพันธุ์ ไทลื้อที่สามารถพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อให้มีความเข้มแข็งนั้น มีรูปแบบวิธีการดำเนินงานอย่างไร

นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์กระบวนการจัดการความรู้ในชุมชนในการสืบทอดความรู้สู่เยาวชนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนไทลื้อบ้านลงเหนือ โดยใช้หลักการด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและแนวคิดด้านวัฒนธรรมมาอธิบาย ซึ่งผู้ศึกษาวิเคราะห์ถึงกระบวนการจัดการความรู้ระหว่างหน่วยงานท้องถิ่น โรงเรียน และชุมชนว่ามีกระบวนการจัดการความรู้ร่วมกันอย่างไรที่จะทำให้เกิดการสร้างความรู้ขึ้นมาใหม่และทำให้เกิดการถ่ายทอดต่อไปให้กับเยาวชนคนรุ่นหลังเพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทลื้อบ้านลงเหนือได้อย่างเป็นระบบ

และนอกจากนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาวิเคราะห์บทบาทสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม หลักการด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น และหลักการด้านวัฒนธรรมมาประกอบการวิเคราะห์ผลการศึกษาครั้งนี้

ประการสุดท้าย วิเคราะห์นโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อตำบลลงเหนือ และการจัดการความรู้ร่วมกันระหว่างเทศบาลตำบลลงเหนือกับชุมชนไทลื้อบ้านลงเหนือ ซึ่งผู้ศึกษาใช้แนวคิดหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งแต่ละท้องถิ่นก็มีความแตกต่างกันออกไป โดยการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะยึดประชาชนเป็นที่ตั้ง โดยการทำประชาคมเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาที่ประชาชนต้องการแก้ไข โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็น

หน่วยงานที่เข้าไปช่วยในการแก้ไขปัญหาอื่นๆ ในกรณีศึกษาที่ผู้ศึกษาได้ทราบถึงบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการความรู้ภูมิปัญญาไทลื้อร่วมกันในตำบลวงเหนือ

5.1 การวิเคราะห์อัตลักษณ์ภูมิปัญญาไทลื้อบ้านหลวงเหนือ

ผู้ศึกษาได้นำแนวความคิดของ ประเวศ วะสี และคณะ (2536:21-23) ได้กล่าวถึง ลักษณะของภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจะถูกสะสมขึ้นมาจากประสบการณ์ของชีวิต สังคม และ ในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน และถ่ายทอดสืบต่อกันมาเป็นวัฒนธรรม

จากผลการศึกษาบทที่ 4 ผู้ศึกษาจึงสามารถประมวลได้ว่าในชุมชนไทลื้อบ้านหลวงเหนือนั้น มีภูมิปัญญาสาขาต่างๆ มากมายที่สามารถสร้างความเป็นเอกลักษณ์ทางภูมิปัญญา และพัฒนาไปสู่แหล่งเรียนรู้สำหรับบุคคลที่สนใจ และสามารถพัฒนาให้เป็นภูมิปัญญาที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน สร้างงาน สร้างรายได้ในชุมชนได้ ซึ่งภูมิปัญญาที่กล่าวถึง ได้แก่

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้า โดยในอดีตทุกบ้านที่มีผู้หญิงก็จะมีกี่ทอผ้าไว้ได้ทุนบ้านแต่ปัจจุบันการทอผ้าได้เลือนหายไป แต่ก็มีกลุ่มแม่บ้านที่มีการรวมตัวกันฟื้นฟูเพื่ออนุรักษ์และสืบสานการทอผ้า โดยจัดให้มีโรงทอผ้าที่บ้านครูภูมิปัญญา แล้วทำการทอผ้าเพื่อสร้างอาชีพในชุมชน

2. ศูนย์การศึกษาภูมิปัญญาไทยไตลื้อ บ้านใบบุญ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านวิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทลื้อที่ก่อตั้งเพื่ออนุรักษ์ความเป็นเอกลักษณ์ของไทลื้อในอดีตไว้ให้ลูกหลาน และผู้ที่สนใจทั่วไปได้เข้ามาศึกษา โดยภายในบ้านมีข้าวในหลอง มีมอญในผาม และมีน้ำบ่อที่หล่อเลี้ยงชีวิตคนในบ้าน อีกทั้งบ้านใกล้เรือนเคียง พร้อมกันนั้นมีปราชญ์ชาวบ้านมาถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้ผู้สนใจเรียนรู้

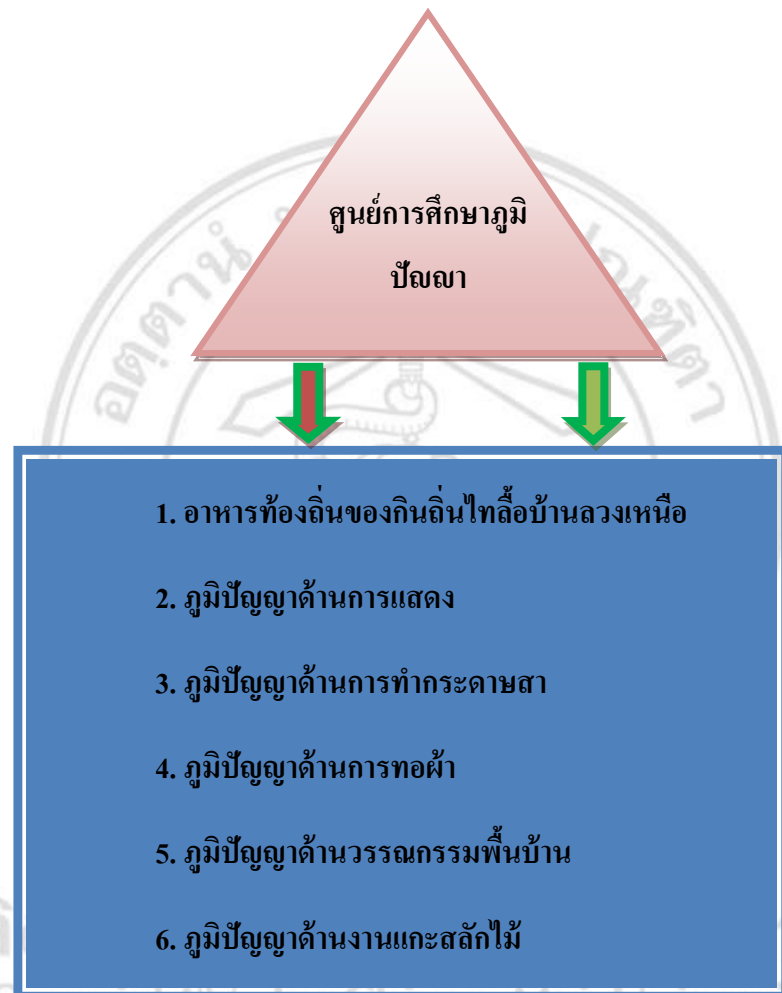
3. ข้าวแค้น เป็นอาหารขบเคี้ยวของคนไทลื้อที่สามารถนำมารับประทานกับข้าวได้ โดยเฉพาะผู้หญิงอยู่ไฟ และผู้เฒ่าผู้แก่จะนิยมรับประทานมากเพราะไม่ใช่อาหารแสลง

4. ตุ๊กตาไม้นายโถ เป็นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็กหนุ่มในหมู่บ้านที่มองเห็นคุณค่าของ เศษไม้และต้นไม้มงคลในสวน ได้นำมาทำเป็นตุ๊กตาที่ดูคล้ายสิ่งมีชีวิตจนก้าวสู่งาน OTOP ระดับ 5 ดาว

5. กระดาษสา เป็นภูมิปัญญาของคนล้านนาในอดีตที่นำต้นปอสามาทำเป็นกระดาษหรือปับสำหรับเขียนธรรม จึงเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สร้างรายได้ให้คนในชุมชน

6. จิตรกรละอ่อนลือ เป็นสถานที่ฝึกการวาดภาพของเด็กและเยาวชนในหมู่บ้าน โดยมีครู ภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดความรู้และเทคนิคให้แก่ผู้ที่สนใจ

และภูมิปัญญาดังกล่าวที่มีอยู่ในชุมชนจึงได้พัฒนาขึ้นมาเป็นศูนย์เรียนรู้สำคัญในชุมชน เพื่อให้กลุ่มผู้สนใจเข้ามาศึกษา เรียนรู้ดังแผนภาพ ดังนี้

ภาพที่ 5.1 แสดงศูนย์รวมภูมิปัญญาไทลื้อบ้านหลวงเหนือ

เมื่อวิเคราะห์ถึงลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่นบ้านหลวงเหนือ จึงทำให้เห็นว่าไทลื้อบ้านหลวงเหนือมีลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. ความจำเพาะเกี่ยวกับท้องถิ่น ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นไทลื้อนั้นเกิดจากการสะสมขึ้นมาจากประสบการณ์หรือความชัดเจนจากชีวิตและสังคมในท้องถิ่น จะเห็นได้จากครุภูมิปัญญาหรือปราชญ์ชาวบ้าน ผู้เฒ่าผู้แก่ จะมีองค์ความรู้ที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นไทลื้อที่ถูกถ่ายทอดมาตั้งแต่เกิด การได้รับการถ่ายทอดความรู้จากบรรพบุรุษ เช่น ภูมิปัญญาด้านการแสดง วรรณกรรมพื้นบ้าน

เช่น ภาษา การซื้อขาย การติดซึ่ง ภูมิปัญญาด้านการทอผ้า ภูมิปัญญาด้านการแกะสลักไม้ ฯลฯ โดย ภูมิปัญญาต่างๆ เหล่านี้จะมีอยู่ในเฉพาะชุมชนลวงเหนือเท่านั้น

2. มีความเชื่อมโยงหรือบูรณาการสูง เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นภูมิปัญญาที่มาจาก ประสบการณ์จริงทั้งในเรื่องของกาย ใจ ชีวิต สังคมและสิ่งแวดล้อม จะเห็นได้ชัดเจนมาก เกี่ยวกับ ความเชื่อเรื่อง “ตัวลวง” ซึ่งชุมชนลวงเหนือถือว่าเป็นสัตว์อันประเสริฐที่คนไทลื้อบูชาเคารพ จึง เป็นตัวอย่างของการนำเอาธรรมชาติมาเป็นนามธรรมที่สื่อไปถึงส่วนลึกของใจ ที่เชื่อมโยงไปสู่อัตถ ประโยชน์โดยสร้างความสัมพันธ์ที่ถูกต้องให้คนเคารพธรรมชาติ คนเรากล้าเคารพอะไรย่อมไม่ ทำลายสิ่งนั้น

3. มีความเคารพผู้อาวุโส เนื่องจากภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความสำคัญแก่ประสบการณ์ จึงมี ความเคารพผู้อาวุโส เพราะผู้อาวุโสมีประสบการณ์มากกว่า ลักษณะเฉพาะของชุมชนไทลื้อบ้าน ลวงเหนือจะเห็นได้ชัดเจนมากเพราะคนไทลื้อบ้านลวงเหนือจะเคารพผู้อาวุโส เคารพผู้เฒ่าผู้แก่ ปรากฏชาวบ้านครุภูมิปัญญา โดยทุกปีชาวบ้านจะต้องมีการทำพิธีหรือประเพณีคำหว่าผู้อาวุโส ซึ่ง ถือว่าเป็นพิธีสำคัญที่ปฏิบัติกันมาช้านานจวบจนวันนี้

5.2 การวิเคราะห์ลักษณะของวัฒนธรรมประเพณีไทลื้อส่งผลต่อภูมิปัญญาไทลื้อ ตำบลลวงเหนือ

การวิเคราะห์ลักษณะของวัฒนธรรมประเพณีไทลื้อที่ส่งผลต่อภูมิปัญญาไทลื้อนั้น จากการ สัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าอาวาสวัดศรีมุงเมือง ครูภูมิปัญญา ผู้เฒ่าผู้แก่ หรือปราชญ์ ชาวบ้าน จึงสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ลักษณะของวัฒนธรรมประเพณีไทลื้อนั้นมีลักษณะเด่นและ สามารถส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อให้ทรงคุณค่า ดังนี้

1. เสาหลักใจกลางบ้าน (เลื้อบ้าน) เป็นศูนย์กลางของหมู่บ้านที่บ่งบอกถึงหลักฐานการมา ตั้งถิ่นฐานหมู่บ้าน ซึ่งคนไทลื้อเชื่อว่ามีเทวดามาปกป้องปกป้องรักษาหมู่บ้านหมู่บ้าน และเป็น สถานที่ที่ผู้มาเยือนจะต้องเข้าไปกราบไว้เพื่อขอพร ดังนั้นด้วยความเชื่อความศรัทธาของชาวบ้านที่ เป็นความเชื่อทางวัฒนธรรมในลักษณะนามธรรมจึงมีผลต่อภูมิปัญญาของชุมชนไทลื้อบ้านลวง เหนือเป็นอย่างมาก

2. วัดศรีมุงเมือง เดิมเป็นวัดนิกายมหายาน ต่อมาเปลี่ยนไปสังกัดนิกายธรรมยุต โดยสร้าง ในสมัยพระเจ้าสามฝั่งแกน ตั้งแต่ พ.ศ. 1954 ได้รับวิสุงคามในสมัยรัชกาลที่ 5 ปัจจุบันมีเจดีย์ม่าน วิหารลื้อ ซึ่งถือว่าเป็นเอกลักษณ์อันโดดเด่น มีหอพระธาตุ มีโองหลวงไคลื้อและพญาสิงห์หลวง ส่งผลให้มีผู้คนที่เคารพนับถือเข้ามาทำบุญมากมาย

3. ประเพณีวัฒนธรรมบ้านลวงเหนือ ซึ่งเมื่อวิเคราะห์จากปฏิทินประเพณีวัฒนธรรมประจำปีบ้านลวงเหนือ จึงเห็นได้ชัดว่าในรอบปีนั้นบ้านลวงเหนือมีงานประเพณีหรือวันสำคัญที่หมู่บ้านหรือชุมชนมีการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่างๆ ที่สอดคล้องกับความเชื่อของท้องถิ่นและตามวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่คนในชุมชนไทลื้อบ้านลวงเหนือได้ปฏิบัติสืบกันมารุ่นสู่รุ่น

และจากการศึกษาโดยภาพรวมทั้งหมดแล้ว ผู้ศึกษาจึงกล่าวได้ว่า วัฒนธรรมชุมชนไทลื้อบ้านลวงเหนือที่มีผลต่อการพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อนั้น ผู้ศึกษาได้ค้นพบข้อสรุปว่า ในพื้นที่บ้านลวงเหนือนั้น บริบทพื้นที่บ้านลวงเหนือยังคงความเป็นวิถีชีวิต ประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ ภาษา การแต่งกายที่ยังคงความดั้งเดิม โดยเฉพาะการแต่งกายและภาษายังมีการอนุรักษ์ฟื้นฟูมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน เพื่อให้ไม่สูญหาย และการคงอยู่ของความดั้งเดิมก็ยังคงการผสมผสานกับความทันสมัยที่เน้นการรู้สิทธิรู้รากเหง้า ซึ่งเห็นได้ชัดเจนจากการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมประเพณีในรอบ 1 ปี ซึ่งแต่ละเดือนชาวบ้านมีประเพณีที่ร่วมปฏิบัติกันมาอย่างสม่ำเสมอ มีปฏิทินประเพณีประจำทุกเดือนเพื่อสร้างความรักความสามัคคี รวมถึงสร้างเครือข่ายการพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อมาตลอด

นอกจากนี้ วัฒนธรรมชุมชนไทลื้อบ้านลวงเหนือยังคงความเป็นอัตลักษณ์คือ การนับถือผู้เฒ่าผู้แก่ หรือที่ชาวบ้านมักจะเรียกกันว่า ปราชญ์ชาวบ้าน ซึ่งชาวบ้านถือว่าเป็นผู้นำทางความเชื่อและเป็นผู้สำคัญในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ในชุมชนที่ชาวบ้านสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างชาวบ้านและผู้นำทางความเชื่อหรือปราชญ์ชาวบ้าน จึงเปรียบเสมือนเครือญาติที่มีสายใยของความผูกพันอย่างแน่นแฟ้น จึงทำให้ผู้ศึกษาเห็นว่าอัตลักษณ์ดั้งเดิมที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นไทลื้อ

แนวคิดการพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อ จึงสอดคล้องกับแนวคิดอานันท์ กาญจนพันธุ์ (2538) มองวัฒนธรรมในเชิงชีวิตวัฒนธรรม มองวัฒนธรรมเป็นองค์รวมของวิถีคิด คุณค่า และอุดมการณ์ของสังคมที่มนุษย์สร้างสรรค์และสะสมขึ้นมาเพื่อแสดงออกถึงจิตวิญญาณของความเป็นมนุษย์ และการปรับตัวของระบบความสัมพันธ์ทางสังคมและธรรมชาติ ภายใต้เงื่อนไขและบริบทที่แตกต่างกันออกไป วัฒนธรรมจึงเปรียบเสมือนพลังที่อยู่เบื้องหลังศิลปะและวิถีชีวิตของสังคมมนุษย์ที่มีความแตกต่างซับซ้อน และหลากหลายในแต่ละท้องถิ่น โดยการเชื่อมโยงกับระบบใหญ่ๆ 3 ระบบ ด้วยกัน คือ ระบบคุณค่า ระบบภูมิปัญญา เป็นสิ่งที่ครอบคลุมวิถีคิดของสังคม โดยเฉพาะการจัดการกับความสัมพันธ์ทางสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างสังคมกับธรรมชาติแวดล้อม โดยอาจเห็นจากแบบแผนความสัมพันธ์ทางสังคม อาทิ เครือญาติ และเครือข่าย และระบบอุดมการณ์และอำนาจ หมายถึง ศักดิ์ศรีและสิทธิความเป็นมนุษย์ซึ่งถือเป็นสิทธิตามธรรมชาติที่จะเสริมสร้างความมั่นใจและอำนาจให้กับคนในชุมชนหรือสังคมท้องถิ่น เพื่อเป็นพลังในการเรียนรู้ สร้างสรรค์

ผลิตใหม่ และถ่ายทอดภูมิปัญญา ในการพัฒนาสังคมให้เป็นไปตามหลักของศีลธรรม นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นศักยภาพของชุมชนเพื่อรักษาอิสระของตนเองเมื่อต้องเผชิญกับการถูกรอบงำจากภายนอก เราจึงมีอุดมการณ์และอำนาจเป็นสัญลักษณ์ของความสัมพันธ์ทางสังคม ในรูปแบบต่างๆ เช่น ชุมชน ท้องถิ่น เพศ หรือ ชาติพันธุ์ นั่นเอง

5.3 การวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและสนับสนุนภูมิปัญญาไทลื้อ ตำบลลวงเหนือ

การวิเคราะห์นโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนภูมิปัญญาไทลื้อ นั้น จากการศึกษาที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้เห็นว่าการสนับสนุนภูมิปัญญาไทลื้อที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาสนับสนุน เน้นความต่อเนื่อง ความยั่งยืน และที่สำคัญมีการสนับสนุนให้กับคนในชุมชนทุกกลุ่ม ตั้งแต่นักเรียน ชาวบ้าน ครูภูมิปัญญา ผู้นำชุมชนและที่สำคัญ มีการสนับสนุนในด้านการอบรมพัฒนาศักยภาพให้กับผู้นำท้องถิ่น และกลุ่มปราชญ์ชาวบ้านหรือครูภูมิปัญญา เพื่อต่อยอดภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชนให้มีการบูรณาการต่อยอดความรู้โดยการเชื่อมประสานกับเครือข่ายไทลื้อทั้งในและนอกพื้นที่ด้วย และจากการศึกษาครั้งนี้จึงสามารถวิเคราะห์นโยบายท้องถิ่นและแนวทางการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นไทลื้อบ้านลวงเหนือ ดังนี้

5.3.1 นโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทลื้อบ้านลวงเหนือ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารเทศบาลตำบลลวงเหนือ ผู้ศึกษาจึงวิเคราะห์ได้ว่า ในการส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทลื้อบ้านลวงเหนือที่ผ่านมา ผู้บริหารเองได้มีการสนับสนุนโครงการต่างๆ ที่นำไปสู่การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทลื้อ ซึ่งตั้งแต่การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวบ้านลวงเหนือ ซึ่งในหมู่บ้านลวงเหนือเป็นชุมชนไทลื้อที่มีศิลปะไทลื้อที่ดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี เช่น วัดลวงเหนือซึ่งสร้างจากศิลปะไทลื้อทั้งหมด มีศูนย์เรียนรู้ที่เป็นแหล่งรวมศิลปะของชาติพันธุ์ไทลื้อ มีโครงการตลาดนัดคนเดิน ซึ่งโครงการนี้เป็นการส่งเสริมให้คนไทลื้อให้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาแสดงในงานตลาดนัดคนเดิน เช่น การจำหน่ายอาหารในตลาดนัด การแสดงศิลปวัฒนธรรมไทลื้อ โดยมีหมู่บ้านใกล้เคียงเข้ามามีส่วนร่วม มีกิจกรรมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลลวงเหนือ ซึ่งโครงการนี้เป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมรายได้ให้กับชาวบ้านในแต่ละชุมชนของตำบลลวงเหนือ ซึ่งในตำบลลวงเหนือเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นสัญลักษณ์หรืออัตลักษณ์ความเป็นภูมิปัญญาไทลื้อนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลลวง

เหนือได้มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาทุกปี โครงการโฮมสเตย์ โดยโครงการดังกล่าวจะเน้นชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยวและชาวบ้านให้ทำโฮมสเตย์ในตำบลลวงเหนือ จึงมีหมู่ 4 และหมู่ 5 ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและมีการส่งเสริมวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทลื้อ ดังนั้นเทศบาลจึงได้มีนโยบายส่งเสริมการสร้างโฮมสเตย์เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ที่จะเข้ามาชมศิลปะและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ชาวบ้านมีรายได้มากยิ่งขึ้น ต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวแบบวิถีชาวบ้าน

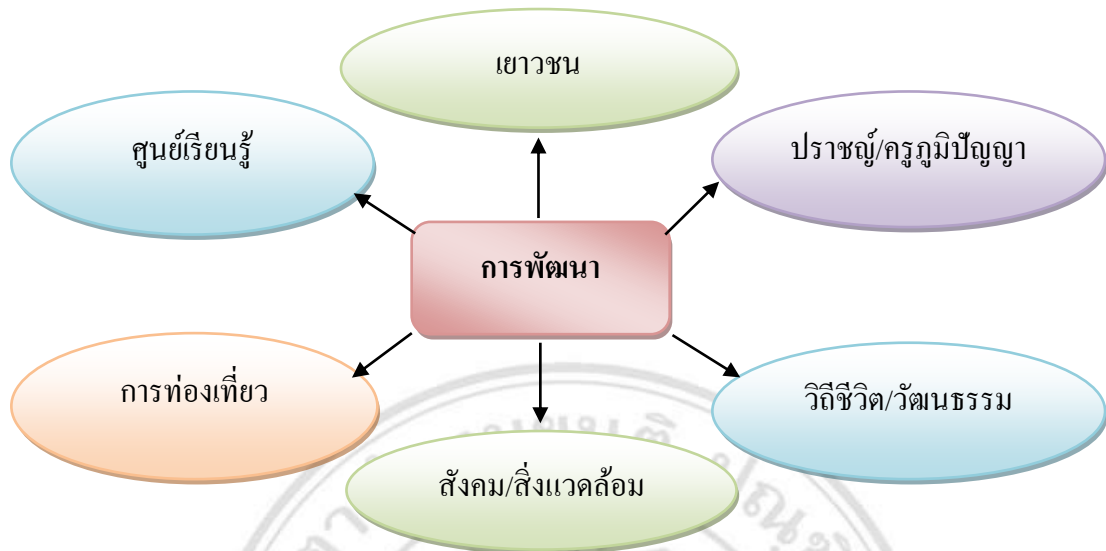
โครงการอนุรักษ์บ้านโบราณ เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและสนับสนุนการท่องเที่ยวแบบวิถีชาวบ้าน และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สนับสนุนงบประมาณ โครงการพัฒนาด้านวิชาการและศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาด้านวิชาการและศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยี การส่งเสริมด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ประจำหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น การจัดตั้งชมรมเมืองลวงช่วงไทลื้อ หรือศูนย์วัฒนธรรมประจำตำบล เพื่อจัดตั้งชมรมเมืองลวงช่วงไทลื้อหรือศูนย์วัฒนธรรมประจำตำบล อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น จากโครงการทั้ง 8 โครงการที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากเทศบาล จึงเป็นโครงการที่มีความต่อเนื่อง ซึ่งผู้บริกรมองว่าเป็นการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลลวงเหนือเพื่อไม่ให้สูญหายนั่นเอง (ที่มา: แผนพัฒนาสามปีเทศบาลตำบลลวงเหนือประจำปี 2556-2559)

ดังนั้นการวิเคราะห์ด้านนโยบายที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้นพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดนโยบายการส่งเสริมภูมิปัญญาไทลื้อบ้านลวงเหนือ เนื่องจากความเข้มแข็งและพลังชุมชนที่เกิดจากการรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็ง โดยมีผู้นำชุมชนและกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มครูภูมิปัญญาที่มีองค์ความรู้ ผู้เฒ่าผู้แก่รวมกลุ่มกันตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ การอนุรักษ์ฟื้นฟู ศิลปะ วัฒนธรรมภูมิปัญญาไทลื้อ เมื่อกลุ่มต่างๆ มีการรวมตัวกันขึ้นมา ผู้บริหารเทศบาลตำบลลวงเหนือจึงเห็นความตั้งใจของกลุ่มชาวบ้าน และในฐานะที่เป็นหน่วยงานท้องถิ่นที่ต้องให้การสนับสนุนชุมชนอยู่แล้ว จึงได้กำหนดนโยบายการพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อบ้านลวงเหนือ โดยจัดสรรงบประมาณด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสิ่งที่ผู้ศึกษาวิเคราะห์ได้คือ การกำหนดนโยบายการพัฒนาที่มาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการยอมรับนับถือจากกลุ่มชาวบ้าน ที่สำคัญการมีวิสัยทัศน์การพัฒนาที่แน่วแน่ มีการแสดงเจตนารมณ์อย่างชัดเจน สนับสนุนการดำเนินงานของชาวบ้านอย่างจริงจัง จึงทำให้เห็นนโยบายที่กำหนดนำไปสู่การสร้างร่วมมือในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

5.3.2 แนวทางการพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อบ้านหลวงเหนือ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ทำให้เห็นว่า แนวคิดการพัฒนาภูมิปัญญาของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมองว่า การพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อให้มีความต่อเนื่องยั่งยืนได้จะต้องเน้นการพัฒนาทั้งระบบ ตั้งแต่การส่งเสริมเยาวชนให้สืบสานภูมิปัญญาไทลื้อโดยการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นไทลื้อให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้ การส่งเสริมให้ครูภูมิปัญญาถ่ายทอดองค์ความรู้ การส่งเสริมให้ผู้นำชุมชนสร้างเครือข่ายการดำเนินงานด้านภูมิปัญญาไทลื้อทั้งในและนอกพื้นที่ โดยการแบ่งครูภูมิปัญญาออกเป็นสาขาต่างๆ ตามที่มีอยู่แล้วเข้าไปสอนนักเรียนในโรงเรียนและสอนชาวบ้านที่สนใจมาเรียนรู้จนเชี่ยวชาญเพื่อสร้างอาชีพสร้างรายได้ในครอบครัว ส่งเสริมให้มีศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาไทลื้อในชุมชนเพื่อให้บุคคลที่สนใจมาเรียนรู้ และเป็นแหล่งศึกษาประวัติศาสตร์ และผู้บริหารใช้หลักการเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อสร้างงานสร้างรายได้ให้คนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และในปัจจุบันผู้บริหารมองว่า การเตรียมความพร้อมด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านหลวงเหนือ เป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อเพื่อรองรับสถานการณ์การท่องเที่ยวของชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน บ้านหลวงเหนือได้รับการคัดเลือกจากจังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นหมู่บ้านต้นแบบ หมู่บ้านวัฒนธรรมล้านนาเพื่อการท่องเที่ยว ส่งผลให้มีการส่งเสริมงบประมาณในด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงอาคารสถานที่ และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ จึงทำให้บ้านหลวงเหนือกลายเป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไปและกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในฐานะหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวขาดกระบวนการที่สำคัญคือ การสร้างความเข้าใจของชาวบ้านในด้านการท่องเที่ยว และการเตรียมความพร้อมของชุมชนในด้านต่างๆ เพื่อรองรับสถานการณ์การท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเห็นว่า การพัฒนาที่สร้างความยั่งยืนและมีปัญหาน้อยที่สุดนั้น คือการสร้างความรู้ความเข้าใจ จึงเป็นบทบาทสำคัญขององค์กรท้องถิ่นด้วยเช่นกัน เพื่อรองรับกับสถานการณ์การพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะมีการเติบโตอย่างรวดเร็วในอนาคต

รูปแบบการพัฒนาที่สามารถส่งเสริมให้ชาวบ้านมีอาชีพ มีรายได้ เยาวชนไม่ลี้มรากเหง้า และการพัฒนาไม่ทำลายความเป็นภูมิปัญญาไทลื้อ จำเป็นต้องพัฒนาไปพร้อมกัน ดังแผนภาพ ดังนี้

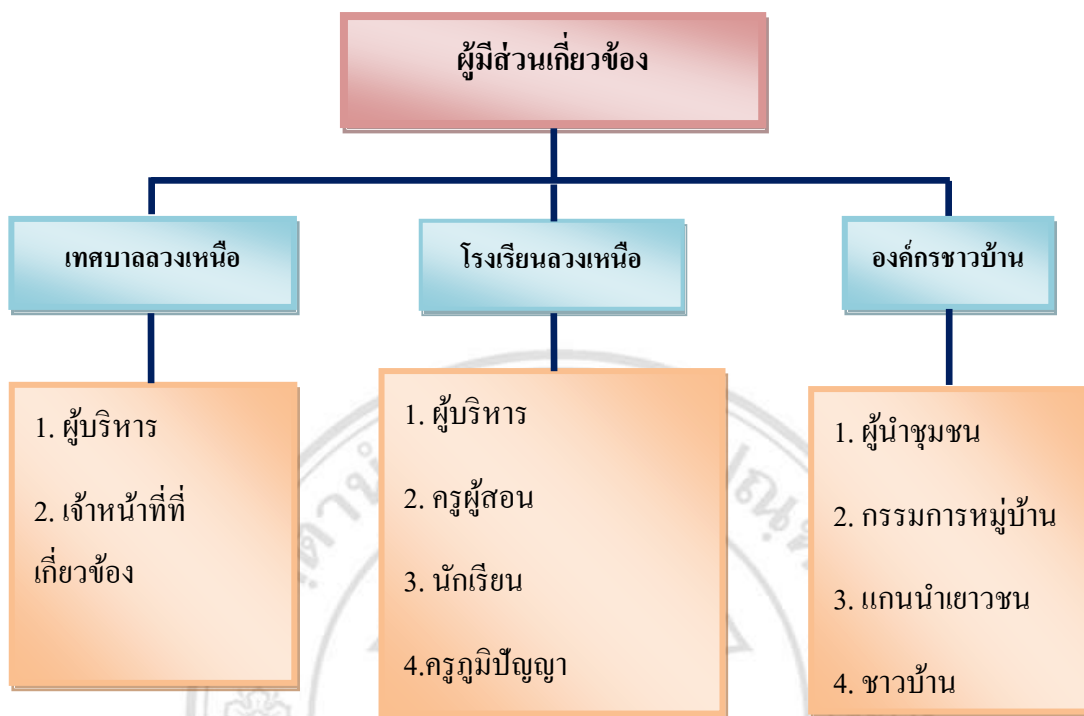

ภาพที่ 5.2 แสดงแนวทางการพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อที่ยั่งยืน

5.4 วิเคราะห์บทบาทของฝ่ายต่างๆ ในการพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อ ตำบลหลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของกลุ่มที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อบ้านหลวงเหนือ นั้น กลุ่มที่มีส่วนร่วมหลักในการพัฒนาภูมิปัญญามี 3 กลุ่ม ได้แก่ เทศบาลตำบลหลวงเหนือ โรงเรียน และกลุ่มองค์กรชาวบ้าน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีบทบาทที่สำคัญแตกต่างกันออกไป โดยแต่ละกลุ่มที่เกี่ยวข้องมีแนวทางการพัฒนาที่เกิดจากการระดมความคิดเห็นร่วมกัน การประสานงานร่วมกัน นำไปสู่การวางแผนการพัฒนาภูมิปัญญาร่วมกันในเชิงรูปธรรม ซึ่งผู้ศึกษาสามารถวิเคราะห์ได้จากผลการศึกษาในบทที่ 4 และสามารถเขียนให้เห็นภาพชัดเจน ดังนี้

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพที่ 5.3 แสดงผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาภูมิปัญญาไทลื้อ ตำบลตลวงเหนือ

5.5 สรุป

ตามหลักของการจัดการความรู้ร่วมกันระหว่างเทศบาลตำบลตลวงเหนือกับชุมชนไทลื้อ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ นั้น ผู้ศึกษาวิเคราะห์ในภาพรวมของการพัฒนาด้านภูมิปัญญาไทลื้อ และวัฒนธรรมชุมชนที่นำไปสู่การจัดการความรู้ร่วมกันระหว่างเทศบาลตำบลตลวงเหนือร่วมกับชุมชนไทลื้อบ้านตลวงเหนือ และในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีบ้านตลวงเหนือ ตำบลตลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่พบว่า ปัจจัยที่สามารถทำให้เกิดการจัดการความรู้ในท้องถิ่นร่วมกันระหว่างเทศบาลตำบลตลวงเหนือและชุมชนไทลื้อบ้านตลวงเหนือด้วยการใช้หลักการ 4 ประการ ดังนี้

5.5.1 การนำความคิดด้านการจัดการความรู้มาใช้

กระบวนการการจัดการความรู้เริ่มที่ปณิธานความมุ่งมั่น (purpose) อันยิ่งใหญ่ร่วมกันของสมาชิกขององค์กร กลุ่มบุคคล หรือเครือข่าย ที่จะร่วมกันใช้ความเพียรดำเนินการจัดการความรู้ด้วยวิธีการและยุทธศาสตร์อันหลากหลาย เพื่อใช้ความรู้เป็นพลังหลักในการบรรลุเป้าหมายตาม

ความมุ่งมั่น เพื่อ ประโยชน์ขององค์กร กลุ่มบุคคล เครือข่าย และยังเป็นประโยชน์อันไพศาลให้แก่สังคมในวงกว้างด้วย การจัดการความรู้มีความหมายกว้างกว่าการจัดการสารสนเทศ กว้างกว่าการจัดการข้อมูล และกว้างกว่าการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ในการจัดการความรู้จะต้องมีการจัดการครบทั้ง 3 องค์ประกอบของความรู้ คือ ความรู้ฝังลึกในคน ความรู้แฝงในองค์กร และ ความรู้เปิดเผย รวมทั้งจะต้องมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนา กิจกรรมหลัก (Core Activities) ขององค์กร กลุ่มบุคคล หรือเครือข่าย การจัดการความรู้จะต้องดำเนินการในลักษณะที่บูรณาการอยู่ในกิจกรรมหรืองานประจำ ไม่ถือเป็นกิจกรรมที่แยกจากงานประจำ ต้องดำเนินการโดยไม่ทำให้สมาชิกขององค์กรรู้สึกว่ามีการะเพิ่มขึ้น

ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าในชุมชนไทลื้อบ้านหลวงเหนือ ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อที่มีความเป็นเอกลักษณ์หรืออัตลักษณ์เฉพาะชุมชน มีวิถีคิด วิถีชีวิต และภูมิปัญญาที่ทรงคุณค่า โดยเฉพาะการมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีภูมิความรู้ที่สั่งสมมานาน เมื่อองค์ความรู้ที่ฝังอยู่มานานจึงได้มีการจัดการความรู้เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมความรู้ที่แฝงอยู่ ให้กลายเป็นความรู้ที่ชัดเจน สามารถถ่ายทอดความรู้นั้นเพื่อการพัฒนาต่อไปโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนโดยเข้าร่วมจัดการกับชุมชนไทลื้อ ตำบลหลวงเหนือ จึงได้กลายเป็นต้นแบบในการส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่เป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาไทลื้อที่เป็นรูปธรรมด้านภูมิปัญญาไทลื้อที่เลื่องลือสืบไป

5.5.2 การนำความคิดทางภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้กับชุมชน

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกิดจากประสบการณ์ของชีวิต สังคม และในสภาพแวดล้อมที่สะสมมาจากอดีต โดยมีการค้นพบและถ่ายทอดกันมาไม่มีที่สิ้นสุดโดยผู้รู้ ที่เรียกว่า ปราชญ์ชาวบ้าน เป็นรากฐานของการพัฒนาสังคมหรือชุมชนและเป็นรากฐานของวัฒนธรรม ซึ่งในชุมชนไทลื้อบ้านหลวงเหนือมีความความจำเพาะเกี่ยวกับท้องถิ่น เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นสะสมขึ้นมาจากประสบการณ์หรือความชัดเจนจากชีวิตและสังคมในท้องถิ่น

ในท้องถิ่นบ้านหลวงเหนือนั้น ผู้ศึกษาจึงวิเคราะห์ได้ว่า ในชุมชนไทลื้อบ้านหลวงเหนือมีความเชื่อมโยงหรือบูรณาการกับความรู้สมัยใหม่ โดยเฉพาะการบูรณาการความรู้เข้ากับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นภูมิปัญญาที่มาจากประสบการณ์จริงทั้งในเรื่องของกาย ใจ ชีวิต สังคมและสิ่งแวดล้อม ความคิดเรื่องตัวลวง พระภูมิเจ้าที่ รุกขเทวดา เป็นตัวอย่างของการนำเอาธรรมชาติมาเป็นนามธรรมที่สื่อไปถึงส่วนลึกของใจ ที่เชื่อมโยงไปสู่อัตถะประโยชน์ โดยสร้างความสัมพันธ์ที่ถูกต้องให้คนเคารพธรรมชาติ คนเราถ้าเคารพอะไรย่อมไม่

ทำลายสิ่งนั้น การเคารพผู้อาวุโส เนื่องจากภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความสำคัญแก่ประสบการณ์ จึงมีความเคารพผู้อาวุโส เพราะผู้อาวุโสมีประสบการณ์มากกว่า

5.5.3 การนำหลักการทางวัฒนธรรมมาปรับใช้ในชุมชน

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ชุมชนไทลื้อบ้านหลวงเหนือด้วยความเชื่อที่ว่า ในชุมชนไทลื้อบ้านหลวงเหนือมองวัฒนธรรมในเชิงชีวิตวัฒนธรรม ซึ่งวัฒนธรรมเป็นองค์รวมของวิถีคิด คุณค่า และอุดมการณ์ของสังคมที่มนุษย์สร้างสรรค์และสะสมขึ้นมาเพื่อแสดงออกถึงจิตวิญญาณของความเป็นมนุษย์ และการปรับตัวของระบบความสัมพันธ์ทางสังคมและธรรมชาติ ภายใต้งै้นไขและบริบทที่แตกต่างกันออกไป วัฒนธรรมจึงเปรียบเสมือนพลังที่อยู่เบื้องหลังศิลปะและวิถีชีวิตของสังคมมนุษย์ที่มีความแตกต่างซับซ้อน และหลากหลายในแต่ละท้องถิ่น โดยการเชื่อมโยงกับระบบใหญ่ๆ 3 ระบบด้วยกัน คือ ระบบคุณค่า ระบบภูมิปัญญา และระบบอุดมการณ์และอำนาจ

ด้วยชุมชนไทลื้อบ้านหลวงเหนือมีวิถีชีวิต วัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าและชาวบ้านให้ความสำคัญกับการนำประเพณี วัฒนธรรมให้เป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อทางจิตใจของคนในชุมชน เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี สร้างความเข้มแข็งในชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาภูมิปัญญาให้มีความยั่งยืนในเชิงรูปธรรม เช่นชุมชนมีอาชีพ มีรายได้จุนเจือครอบครัว

5.5.4 การพัฒนาที่เน้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ และใช้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 ในการให้บริการสาธารณะในเขตพื้นที่ทั่วประเทศไทย โดยอำนาจทั้งหมดจะรวมถึงอำนาจหน้าที่ในการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้วย ซึ่งศักยภาพในการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบและแต่ละพื้นที่ก็จะมี ความแตกต่างกันไปตามปัจจัยต่างๆ ซึ่งตั้งแต่มีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมาจนถึงปัจจุบันทำให้ภาพรวมทั่วประเทศในพื้นที่ท้องถิ่นห่างไกลแล้วถือว่าช่วยพัฒนาได้มากทีเดียวและสำคัญที่สุด ผู้ศึกษาเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นหน่วยงานที่เข้าไปช่วยในการวิเคราะห์ปัญหา การหาสาเหตุของปัญหาการทำประชาคม เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา และการจัดการความรู้ร่วมกับชุมชนไทลื้อบ้านหลวงเหนือ นำไปสู่ความต่อเนื่องและยั่งยืนที่สุด